

Emnerapport ved LLE

anonymisert

Emnenivå: Bachelor

Programnivå: BAHF-NOFI

Emne/program	<p>NOFI110: Norrøn skriftkultur (5 stp.)</p> <p>Emnet NOFI110 går normalt over tre veker i slutten av semesteret med i alt seks dobbelttimar undervisning og tre dobbelttimar kollokvium. Det er avslutta med ein skuleeksamen på 6 timar. Det er lagt i flukt med NOFI108 (dei første tre vekene av semesteret) og NOFI 109 (dei midtre tre vekene av semesteret), så det er stort samanfall i studentar på dei tre kursa.</p>
År	2019 (haust)
Emneansvarlig/ Programstyreleder (fagkoordinator)	<p>Emneansvarleg: N.N. Faglærer: N.N. Fagkoordinator: Helen Leslie-Jacobsen</p>
Samlet vurdering av gjennomføringen av emnet/programmet	<p>Etter mønster av haustsemesteret 2018 valde eg som emneansvarleg og faglærer å samkjøre delar av kurset med LAT107 (ved to kollegaer i latin). Det innebar at studentane på NOFI110 fekk tre ekstra dobbelttimar. Desse omfatta ei innføring i den gammalnorske homilieboka (ved den eine av dei to kollegaene i latin og faglæraren for norrønt), eit besøk i Spesialsamlingane på UB og eit skriftkurs ved ein ekstern kalligraf. Det siste var finansiert av Forskargruppa i mellomalderfilologi og var kunngjort på nettsidene som eit tilbod for alle interesserte.</p> <p>Vi tilbaud ikkje nokon kollokvieleiar, men i staden gav eg som faglærer meir undervisning enn planen krev. Studentane fekk 7 dobbelttimar ved underteikna og 3 dobbelttimar i samarbeid med LAT107 (der eg både var til stades og bidrog). I alt vart dette 10 dobbelttimar, som ikkje er langt unna det som ofte blir gjeve på 15-poengskurs.</p> <p>Samarbeidet med LAT 107 fungerte godt, og det gav ekstra liv til fellestimane. Det er ei utfordring for begge kursa at vi har færre studentar enn vi kunne ønskt.</p> <p>I tillegg til dei tre ordinære studentane deltok to hospitantar på delar av kurset – ein masterstudent i norrøn filologi og ein postdoktor.</p> <p>Vi brukte mykje tid på at studentane arbeidde med tekst på tavla, ein om gongen, og at dei andre kunne kommentere det dei meinte var feil. Dette er ei tradisjonell undervisningsform, men den ser ut til å fungere godt nok – særleg når studentane er så dyktige som dei var.</p> <p>Fil-mappa på Mitt UiB vart brukt aktivt på kurset. I denne la eg ut mykje materiale, hovudsakleg eigenutvikla, m.a. alle lysarka (PowerPoint) og fotografiske faksimilars til arbeidet på kurset, supplert med arbeidsoppgåver, transkripsjonar og omsetjingar.</p> <p>Ettersom kurset har skuleeksamen der studentane framleis får høve til</p>

	<p>å skrive for hand, var det ikkje noko problem å gje oppgåver der dei skulle bruke eit større, diplomatarisk utval av teikn for tekstar i det latinske alfabetet, og runeteikn til transkripsjon av runeinnskrifter. Samarbeidet med eksamenskonsulenten for dette faget ved LLE fungerte godt med tanke på eksamensforma.</p>
<p>Emne: Er emnet student-evaluert? Hva kom i så fall fram der?</p> <p>Program: Funn i eventuelle programsensorrappporter siste år.</p>	<p>Det vart ikkje gjennomført noka anonym evaluering av kurset. Våre erfaringar er at berre eit fåtal av studentane, nokre gonger ingen i det heile teke, svarar på slike skjema.</p> <p>Ingen merknader om NOFI110 i programsensorrappporten for 2018.</p>
<p>Var det noe som ikke fungerte godt nok? Er det behov for å foreta justeringer eller sette inn tiltak for å forbedre emnet/ programmet? Hvilke?</p>	<p>Underteikna har hatt dette kurset mange gonger og meiner at det har funne ei rimeleg form. Det kunne rett nok hatt eit større innslag av skriftkunne (orality/litearcy), og den teksten eg hadde funne for å dekkje dette (eit kapittel i den nye <i>Norsk språkhistorie</i>) fungerte ikkje så godt som eg hadde tenkt. Med tanke på det neste kurset (H2020) bør ein finne annan pensumlitteratur i skriftkunne.</p>
<p>Andre kommentarer eller innspill</p>	<p>Eksamensresultat og sensorrettleiing</p> <p>Den skriftlege eksamenen vart vurdert 26. november av underteikna faglærer og ein annan kollega i fagmiljøet. Alle dei tre studentane møtte, og karakterfordelinga vart slik:</p> <p>A: 2 B: 1 C: 0 D: 0 E: 0 F: 0</p> <p>Det kom ikkje klager på sensuren.</p> <p>Resultatet må seiast å vere godt. Det er grunn til å tru at den spesifiserte sensorrettleiinga (som også studentane fekk tilgang på) var med på å klargjere krava og dermed gjorde det lettare for studentane å førebu seg til eksamen.</p>

Vedlegg: Sensorrettleiing for kurset

Sensorrettleiing for enkeltvurdering

Emnekode	NOFI110
Semester	H 2019
Lærarar	N.N.
Emnetittel	Norrøn skriftkultur
Emneomtale	https://www.uib.no/emne/NOFI110
Timeplan	https://tp.uio.no/uib/timeplan/timeplan.php?id=NOFI110&type=course&sort=week&sem=19h&lang=no
Litteraturliste	https://bibsyst-d.alma.exlibrisgroup.com/leganto/public/47BIBSYS_UBB/lists/5714898970002207?auth=SAML

Mål

Målet med NOFI110 er at studentane skal utvikle evna til å lese norrøne tekstar i kjeldenær form, dvs. i fotografisk faksimile av handskrifter, diplom og runeinnskrifter.

Til grunn for emnet ligg eit studium av det latinske alfabetet i norrøne handskrifter og diplom (paleografi) og det yngre runealfabetet i norske innskrifter (runologi). Emnet gjev ei innføring i transkripsjon av begge alfabeta og dessutan translitterering av innskrifter i runealfabetet.

Læringsutbyte

Det allmenne læringsutbyttet går fram av emneplanen (sjå lenke under emneomtalen ovanfor).

Pensum

Pensum er oppført i Leganto (sjå lenke under litteraturlista ovanfor).

Krav om aktivitet

Undervisninga blir lagd opp med tanke på aktiv deltaking, og studentane må såleis utføre dei heimeoppgåvene (skriftlege og/eller munnlege) som blir gjevne som del av undervisninga. Det er vidare krav om oppmøte på minst 75 % av førelesningane under eitt.

Eksamen

Ein skriftleg skuleeksamen på 4 timar. Studenten kan skrive på norsk, dansk, svensk, engelsk eller tysk. Det er høve til å bruke ei norrøn ordbok under eksamen.

Innhald

Som det går fram av oppføringane i Leganto kurset er pensumet utdrag frå eit kapittel (ved Jan Ragnar Hagland) i bd. 2 av den nye norske språkhistoria (2016-2018), og kap. 3 (ved Karin Fjellhammer Seim) og kap. 4 (ved Odd Einar Haugen) i *Handbok i norrøn filologi* (2. utg. 2013). Desse kapitla gjev bakgrunn for studiet av norrøn latin- og runeskrift. Under eksamen vil det praktiske arbeidet med tekstprøvene (dvs. transkripsjon, translitterering og kommentar) vere det avgjerande momentet i vurderinga, men det kan også bli stilt spørsmål om tekstprøvene som krev allmenn kunnskap frå dei nemnde kapitla.

Korpus og kunnskapskrav

NOF110 er eit kurs som skal øve opp studentane i å arbeide med originalkjelder i latin- og runeskrift, og derfor er det viktig at dei gjer seg godt kjende med korpuset. Det er delt i to: eit korpus med åtte korte tekstprøver frå gammalnorske og gammalislandske handskrifter, og eit korpus med seksten fullstendige norske runeinnskrifter.

1. Korpus av gammalnorske og gammalislandske tekstprøver i latinskrift

Fem gammalnorske tekstprøver skal studerast nøye. Dei ligg i fillageret i mappa "Gammalnorske handskrifter".

- [1] Frå *Blasius saga*, AM 655 IX 4to
- [2] Frå *Gammalnorsk homilieboek*, AM 619 4to
- [3] Frå *Óláfs saga ins helga*, Upps DG 8 II
- [4] Frå *Konungs skuggsjá*, AM 243 b a fol
- [5] Frå *Magnus Lagabøtes landslov*, AM 309 fol

I tillegg skal tre gammalislandske tekstprøver studerast nøye. Dei ligg i fillageret i mappa "Gammalislandske handskrifter".

- [6] Frå *Snorres Edda*, Upps DG 11 fol
- [7] Frå *Óláfs saga Tryggvasonar*, AM 61 fol
- [8] Frå *Eiríks saga víðförla* i *Flateyjarbók*, GKS 1005 fol

Dei åtte tekstprøvene må studentane kunne lese i faksimile (handskriftsfotografi) og dei må kunne

- transkribere på diplomatarisk nivå, og kommentere den tekstattgjevinga dei har valt (t.d. om dei har skilt eller ikkje skilt mellom ulike teikn)
- kommentere med tanke på stilen i skrifta og særskilde teikn i denne
- kommentere og forklare med tanke på forkortingssystemet

2. Korpus av norske runeinnskrifter

Det følgjande utvalet på seksten runeinnskrifter skal studerast nøye. Frå og med 8. november 2019 ligg dei med translitterering, normalisering og omsetjing i fillageret i mappa "Oppgåver".

- [1] Granavollen på Hadeland, Oppland (N63)
- [2] Li i Austre Gausdal, Oppland (N58)
- [3] Grindheim i Etne, Hordaland (N273)
- [4] Skafså, Telemark (N163)
- [5] Stedje i Sogndal, Sogn og Fjordane (N386)
- [6] Mariakyrkja, Oslo (N19)
- [7] Hopperstad i Vik, Sogn og Fjordane (N393)
- [8] Atrå i Tinn, Telemark (N149)
- [9] Borgund i Indre Sogn, Sogn og Fjordane (N358)
- [10] Vinje, Telemark (N170)
- [11] Nidarosdomen, Trondheim (N478)

[12] Rauland, Telemark (N179)

[13] Gåra i Bø, Telemark (N146)

[14] Maeshowe, Orknøyane (Barnes 24)

[15] Maeshowe, Orknøyane (Barnes 20)

[16] Sandavágur, Færøyane (NlyR V 232–233)

For dei seksten innskriftene må studentane kunne

- translitterere til det latinske alfabetet
- normalisere til norrøn normalortografi
- omsetje til moderne norsk (eller svensk, dansk, engelsk, tysk)

Runealfabetet må studentane kunne forklare med tanke på

- omfang og innhald av dei yngre runene (16-teikns-futharken)
- utviklinga av dei yngre runene fram mot mellomalderrunene
- særskilde trekk i runeortografien (t.d. fråvære av lengdemarkering, oppheving av fonologiske motsetnader som stemt/ustemt, høg/låg, osv.)